

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-1-105 (Devralma)
Karar Sayısı : 03-58/672-305
Karar Tarihi : 21.8.2003

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, Murat GENCER,
Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Süreyya ÇAKIN

B- RAPORTÖRLER: E.Cenk GÜLERGÜN, Şenol KOCAER

**C-BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - Lawson Mardon Group International Ltd.
Temsilcisi: Av. Seçil Abalı
Güllü Sok. No:1 80630 3. Levent-İstanbul

D- TARAFLAR

- : - Alcan Inc.
A-L House 83 Tower Road, North Warmley
Bristol BS30 8XP İNGİLTERE
- Gülümser Kurtulmuş, Orhan Kurtulmuş, Zühtü Kurtulmuş,
Güler Luş, Murat Kurtulmuş, Erhan Kurtulmuş,
Rami Topçular Kışla Cad. No:108 İstanbul
- Münir Gençoğlu
Beykoz Konakları 163/C Beykoz - İstanbul
- Tahincioğlu Holding A.Ş., Mümtaz Tahincioğlu,
Can Tahincioğlu, Özcan Tahincioğlu
Çayırova Mah. İstanbul Cad. No:111 Gebze - Kocaeli
- Sait Özkök, İlyas Özkök, Münir Özkök, C.Cemil Özkök,
Abdullahat Özkök, Can Özkök (Sait Oğlu), Murat Özkök,
Bülent Özkök, Selda Özkök, Berlin Özkök, Can Özkök
(Cemil Oğlu), Cem Cek Özkök, Erdal Serdal Özkök,
Lütfi Özkök
Yalçın Koreş Cad. No:18 Yenibosna - İstanbul

E- DOSYA KONUSU: Alcan Inc. tarafından hisselerinin tamamına sahip olduğu Lawson Mardon Group International Ltd. aracılığıyla Rotopak Matbaacılık Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş., Rotogravür Klişecilik Grafik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Rotopaş Ambalaj Pazarlama ve Dağıtım

A.Ş.'nin sırasıyla %30, %1.5 ve %30 oranındaki hisselerinin devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 28.7.2003 tarih, 3565 sayı ve 12.8.2003 tarih, 3878 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 18.8.2003 tarih, 2003-1-105/Öİ-03-ECG sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 18.8.2003 tarih, REK.0.05.00.00/111 sayılı Başkanlık önergesi ile 03-58 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; Alcan Inc.'in hisselerinin tamamına sahip olduğu Lawson Mardon Group International Ltd. (Lawson Mardon) aracılığıyla Rotopak Matbaacılık Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Rotopak), Rotogravür Klişecilik Grafik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Rotogravür), Rotopaş Ambalaj Pazarlama ve Dağıtım A.Ş. (Rotopaş)'nin sırasıyla %30, %1.5 ve %30 oranındaki hisselerini devralmasının, söz konusu işlemle bu işletmelerin kontrolü üzerinde yapısal bir değişikliğe yol açılmayacağından, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bulunmadığı, dolayısıyla işlem için izin istenilmesine gerek olmadığı ifade edilmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Alcan Inc. (Alcan)

Alcan uluslararası bir alüminyum ve ambalajlama grubu şirketi olup, bağlı kuruluşu Lawson Mardon ise farmasötik ilaçlar, kozmetik/kişisel bakım, gıda, tütün, döner folyo ve kap pazarlarında dünya çapında bir sağlayıcı olan Alcan Packaging Grubu'nda yer almaktadır.

H.1.2. Rotopak, Rotopaş ve Rotogravür'ün Diğer Hissedarları

Lawson Mardon halihazırda Rotopak, Rotopaş ve Rotogravür'ün hissedarı olup, bildirim konusu işlemle anılan şirketlerde kalan diğer hisseleri devralacaktır. Hisse devredecek gerçek ve tüzel kişiler şunlardır: Orhan Kurtulmuş, Erhan Kurtulmuş, Zühtü Kurtulmuş, Murat Kurtulmuş, Can Tahincioğlu, Münir Gençoğlu, Sait Özkök, İlyas Özkök, Münir Özkök, C.Cemil Özkök, Lütfi Özkök, Gülümser Kurtulmuş, Güler Luş, Abdullahat Özkök, Can Özkök (Sait oğlu), Murat Özkök, Bülent Özkök, Selda Özkök, Berlin Özkök, Can Özkök (C.Cemil oğlu), Mümtaz Tahincioğlu, Özcan Tahincioğlu, Cem Cenk Özkök, Erdal Serdal Özkök ve Tahincioğlu Holding A.Ş.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirime konu işlem, Rotopak ve Rotopaş'ın %70, Rotogravür'ün ise %3.5 oranında hissesini elinde bulunduran Lawson Mardon'un ilk iki şirkette geriye kalan %30 ve diğer şirkette %1.5 oranındaki hisseyi anılan hissedarlardan devralmasıdır.

Hisse devri sonrasında Lawson Mardon, halihazırda %70 oranında hissesini elinde bulundurduğu Rotopak ve Rotopaş'ın hisselerinin tamamına sahip olacaktır. Mevcut durumda, Rotogravür'ün yalnızca %3.5 oranındaki hissesi Lawson Mardon'dadır. Ancak, Rotogravür hisselerinin %95'inin Rotopak'a ve Rotopak hisselerinin %70'inin Lawson Mardon'a ait olması nedeniyle Lawson Mardon dolaylı olarak Rotogravür hisselerinin çoğuna sahip bulunmaktadır. İşlem sonrasında Rotopak hisselerinin tamamı ile Rotogravür'ün kalan (Rotopak ve Lawson Mardon sahip olduğu %98.5'lik hisse hariç) %1.5'lik hissesi devredileceğinden Lawson Mardon, Rotogravür hisselerinin tamamına doğrudan ve dolaylı olarak sahip olacaktır.

Esas itibarıyla, 20.2.2003 tarih ve 03-11/117-54 sayılı Rekabet Kurulu kararı ile, Hydro Aluminium Deutschland GmbH'nin esnek ambalajlama bölümünün Alcan tarafından devralınması işlemine yönelik olarak, Alcan'ın Rotopak, Rotopaş ve Rotogravür hisselerinin çoğuna doğrudan veya dolaylı olarak sahip olacağı, kontrolün el değiştirmesi ve tek bir teşebbüse geçmesi sonucunu doğuracağı görüşüyle işlem devralma sayılmıştır. Dolayısıyla, üç şirket üzerinde anılan işlem ile kontrolü ele geçiren Alcan'ın, geriye kalan hisseleri bildirim konusu işlemle devralması kontrol unsuru üzerinde değişikliğe yol açmayacaktır. Ancak dosya mevcudu bilgilerden tarafların, Lawson Mardon dışındaki azınlık hissedarlarının bazı veto haklarının ortak kontrol kavramı çerçevesinde değerlendirilebileceği endişesiyle bildirimde buldukları anlaşılmıştır.

Rotopak, Rotopaş ve Rotogravür yönetim kurulları üçü A grubu hissedarlar (Lawson Mardon), ikisi B grubu hissedarlar (satıcılar) tarafından seçilen beş üyeden oluşmaktadır. Kararlar en az üç üyenin olumlu oyuyla alınmaktadır. Dolayısıyla, Lawson Mardon'un anılan şirketlerin yönetiminde tek başına söz sahibi olmasını sağlayacak çoğunlukla temsil edildiği görülmektedir. Ancak aşağıda belirtilen konularda B grubu hissedarları temsilen seçilen iki üyeden en az birinin toplantıya katılması ve olumlu oy kullanması gerekmektedir:

- Türkiye içinde veya dışında herhangi bir şirkete ya da şirket kuruluşuna iştirak edilmesi,
- B grubu hisse sahiplerinin birbirine, A ve B grubu hisse sahiplerinin bağlı şirketlerine yapacakları devirler hariç, hisse devirlerine muvafakat edilmesi ve pay defterine kaydedilmesi,
- herhangi bir gerçek veya tüzel kişi lehine kefalet, garanti, rehin ya da ipotek verilmesi yahut herhangi bir şekilde taahüt altına girilmesi,
- şirket gayrimenkullerinin, iştiraklerinin veya satış değeri 500,000 ABD Dolarını aşan sabit kıymetlerinin bir kısmının ya da tamamının satışı,
- şirketin faaliyet alanı dahilinde bulunmayan diğer bir önemli faaliyete girilmesi,
- şirket esas sözleşmesinde sayılan, genel kurulun ancak ağırlaştırılmış toplantı ve karar nisaplarıyla karar alabileceği konularda alınan kararlar,
- know-how, teknoloji transferi, sınai mülkiyet lisans sözleşmeleri,
- yönetim kurulunun yukarıda sayılan konularda vereceği temsil ve ilzam yetkilerine ilişkin kararlar.

Diğer taraftan, olağan ve olağanüstü genel kurul toplantılarında ağırlaştırılmış toplantı ve karar nisabı aranan haller aşağıdaki gibidir:

- Şirketin esas sözleşmesinde yapılacak tüm değişiklikler,
- Şirketin esas sermayesinin azaltılması veya artırılması,
- Şirketin feshi ve tasfiyesi,
- Şirketin herhangi bir şirket veya şirketlerle birleşmesi, herhangi bir şirket ya da şirketleri devir alması yahut herhangi bir şirket veya şirketler tarafından devir alınması,
- Şirket aktiflerinin toptan satışı.

Yönetim organlarında eşit ağırlıkla temsil edilme halinin yanı sıra ortak kontrol doğuran durumların başında stratejik ticari kararların veto edilebilmesi gelmektedir. Şirket yöneticilerinin atanması, çalışma planlarının ve bütçenin onaylanması stratejik kararların en önemlileri olup, bu kararları ana teşebbüslerden birinin tek taraflı alamaması, diğer bir ifadeyle anılan konularda iki veya daha fazla ana teşebbüsün veto hakkına sahip olması, işletmenin ortak kontrol edildiği anlamına gelmektedir. Bu şekilde, birden fazla ana teşebbüs, şirketin rekabet politikası ve rekabetçi davranışları üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak etkili olabilmektedir. Ancak sermayenin artırılması veya azaltılması, şirketin feshi, esas sözleşmede yapılacak değişiklikler ve yeni önemli bir alanda faaliyete başlanması gibi konularda veto hakkına sahip olunması azınlık hissedarlarının haklarının korunması amaçlı düzenlemeler olup, şirketin rekabet politikası ve rekabetçi davranışları üzerinde etkili olmayı sağladığını ve ortak kontrol yarattığını ifade etmek mümkün değildir. Öte yandan, diğer önemli konularda veto hakkının bulunması, ancak yukarıda sayılan stratejik kararlarla ilgili olması halinde, işlemin ve pazarın koşulları dikkate alınarak, ortak kontrol kapsamında ele alınabilecektir.

Bildirime konu işlem çerçevesinde, satıcılara tanınmış veto hakları azınlık hissedarlarının korunmasına yöneliktir. “Know-how, teknoloji transferi, sınai mülkiyet lisans sözleşmeleri” ve “Şirketin herhangi bir şirket veya şirketlerle birleşmesi, herhangi bir şirket ya da şirketleri devir alması yahut herhangi bir şirket veya şirketler tarafından devir alınması” gibi konularda veto hakkına sahip olunması ise; “Şirket yöneticilerinin atanması” gibi stratejik kararlarla bağlantılı olmadığından, tek başına ortak kontrol doğurucu nitelikte değildir. Kaldı ki, “Hisse Satım ve Alım, Hissedarlar Sözleşmesi”nin 15.3(c) maddesi uyarınca; azınlık hissedarları veto hakkını kullanması halinde, Alcan azınlık hisselerinin kendisine satılmasını isteyebilecektir. Bu düzenleme de dikkate alınarak, hisse devirlerinin gerçekleşeceği şirketlerin Alcan’ın kontrolü altında bulunduğu kanaatine varılmıştır.

Bu çerçevede, “Hisse Satım ve Alım, Hissedarlar Sözleşmesi”nin 15. maddesinde düzenlenen veto haklarının Rotopak, Rotopaş ve Rotogravür üzerinde ortak kontrol doğurmadığı, Lawson Mardon aracılığıyla Alcan’ın kontrol etmekte olduğu bu şirketlerin kalan hisselerinin de devredilmesiyle şirketlerin kontrolü üzerinde yapısal değişikliğe yol açılmayacağı, dolayısıyla işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ’in 2. maddesi kapsamında bir devrama olmadığı kanaatine varılmıştır.

I- SONUÇ

Yukarıda yer verilen değerlendirmeler ışığında; Alcan Inc. tarafından hisselerinin tamamına sahip olduğu Lawson Mardon Group International Ltd. aracılığıyla Rotopak Matbaacılık Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş., Rotogravür Klişecilik Grafik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Rotopaş Ambalaj Pazarlama ve Dağıtım A.Ş.'nin sırasıyla %30, %1.5 ve %30 oranındaki hisselerinin devralınmasının, söz konusu işlemle bu işletmelerin kontrolü üzerinde yapısal bir değişikliğe yol açılmayacağından, 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında bulunmadığına, dolayısıyla Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olmadığına OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.